

РЕШЕНИЕ

12.02.2021

Исэнбай авылы

КАРАР

№ 7-1

Татарстан Республикасы Әгерҗе
муниципаль районының Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды
җирләренә һәм физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге җирләргә
көрмәгән Исэнбай авыл җирлеге
территориясендә яшел үсентеләрне кисү
тәртібе турында нигезләмәне раслау
хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Исэнбай авыл җирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Салым бурычын каплау эшен оештыру турында» 2020 елның 30 декабрендәге 16-54/16211 номерлы мәгълүмат хатын, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының «МНПАга үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 13 гыйнварындагы 09/13-09/49 номерлы соравын, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының «Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр буенча бурыч булмау турында норма кертергә кирәк булган муниципаль хезмәтләр күрсәтү тәртібен һәм процедурасын регламентлаучы муниципаль норматив хокукый актлар исемлеген җибәрү турында» 2021 елның 19 гыйнварындагы 11/13-09/140 номерлы мәгълүмат хатын, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының «Җир эшләрен житештерүгә ордер (рөхсәт) бирү һәм агач һәм куакларны кисүгә, утыртуга яисә ябалдашларын кисүгә рөхсәт бирү буенча муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча МНПАга үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 22 гыйнварындагы 11/13-09/236 номерлы мәгълүмат хаты, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгының «Салым бурычын каплау эшен оештыру турында» 2021 елның 26 гыйнварындагы 05-51/399 номерлы соравын гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Исэнбай авыл җирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Кушымта итеп бирелгән Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм

юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән Исәнбай авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Исәнбай авыл жирлеге мәгълүмат стендында урнаштырып халыкка житкерергә, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга (<https://agryz.tatarstan.ru>).

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Авыл жирлеге башлыгы,
Совет Рәисе

**Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының
Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәгә жирләргә кермәгән Исэнбай авыл жирлегә
территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмә**

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Урман кодексы, Россия Федерациясе Граждан кодексының 15 статьясы, "Әйләнә-тирәлекне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 61, 68, 77 статьялары, Тәбәрле авыл жирлегә Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәмин итү максатларында эшләнде һәм Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының Исэнбай авыл жирлегә территориясендә (алга таба - авыл жирлегә) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләре составына кермәгән һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәгә жирләргә яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма килеп чыккан агач, куак һәм үләнчел үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләренә, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да кертеп).

Табигый территорияләр - бердәм географик (климат) шартларында төзелгән жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшел территорияләр - табигый чыгышлы үсемлекләр кишәрлекләре, ясалма төзелгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәгә жирләренә аз төзелгән, чикләрендә өслекнең кимендә 50 процентында үсемлекләр капламы биләгән участоклар урнашкан территорияләр.

Урманлы территорияләр - табигый килеп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәгә табигать территорияләре участоклары.

Агач - диаметры ачык беленеп торган үсентеләрдән кала, 1,3 м биеклектә кимендә 5 см биеклектә кәүсәле үсемлек.

Куаклык - туфрак өслегендә тармакланган күпьяллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы - газон, табигый үлән үсемлекләре.

Үсенте ешлыгы - үсемлекләр, куаклар нинди дә булса йурында кую булып үсә торган ешлык.

Яшел массив - бердәм үрчү хасил итүче зурлар (15 яшьтән өлкәнрәкләр) 50

данәдән дә ким булмаган үсә торган территория участогы.

Яшел утыртмаларга зыян салу - аларның үсешен туктатуга, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик зарарлануына, кабыкның бөтенлеген бозуга, туфракның тере катламын бозуга, яшел үсентеләрне йә туфракны зарарлы матдәләр белән пычратуга, яндыруга яисә башка йогынты ясауга китерми торган яшел утыртмаларга зыян китерү.

Яшел утыртмаларны юкка чыгару (югалту) - яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле зарарланулар.

Компенсацион яшелләндерү - юкка чыгарылган яисә 2 коэффициент белән зарарланганы урынына яшел утыртмаларны торгызу.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш).

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм аларны үстерү өчен шартларны тәмин итү бурычлары йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - шушы оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. Милектәге яисә арендадагы участокларда - юридик затларга һәм гражданнырга - милекчеләр яисә арендаторлар.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренә милекчеләре, файдаланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйлә барлык гражданның һәм оешмаларның, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, проектлауны, төзүне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баруларына кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрөс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. яшелләндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәмин итүгә туры килми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе

рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән рәвеш буенча хат (1 нче кушымта) бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисүне үткәру урыны һәм аны нигезләү күрсәтелә. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. Шәхесне таныклый торган документлар;

3.3.2. Вәкаләтле вәкилнең вәкаләтләрен раслый торган документ (әгәр мөрәжәгать итүче исеменнән вәкил гамәлдә булса);

3.3.3. Участок схемасы яқындагы корылмаларга яисә киселәргә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка ориентирларга кадәр;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели һәм аларны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләккән яшел утыртмаларны кисү башкарылган очракта, расланган проект документациясе;

3.3.6. Таралыша торган территорияләренң хужалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчереп утырту шартлары килештерү;

3.3.7. Агач утыртканда яки утыртканда, инженерлык челтәрләре вәкилләре белән килештерү, жир эшләрен уздыруга ордер ачу белән;

3.3.8. Салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле процентлар түләмәүне раслый торган белешмә.

3.4. Авыл жирлегенә башкарма комитеты гариза-хат кәргәннән соң түбәндәге документларны алыр өчен гариза бирүчегә әлегә төр эшләрен башкаруга рөхсәт булган махсулаштырылган оешмага мөрәжәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. Яшел утыртмаларның санап бетергесез ведомосте;

3.4.2. Агач-куак үсемлекләренә санын, төрен, категориясен билгеләү максатыннан төзелгән яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. Киселгән агач өчен бәянең (түләүнең) бәясен исәпләп чыгару. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләр гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәт итүнең гамәлдә булу вакыты - 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Гариза-чы гаризасы, киселгән агач өчен яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты, бәя (түләү) исәпләве нигезендә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт бирү турында күрсәтмәсе проектын әзерли.

3.6. Эшләрен житештерүгә рөхсәт алганда, Заявитель, аның мәнфәгатьләрендә яшел утыртмалар юкка чыгарыла, әлегә Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен түләүләр кертәргә һәм компенсация яшелләндерүнең тәртибен раслый торган документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү авыл жирлеге бюджетына гариза бирүче тарафыннан күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү эшләре тиешле нормалар һәм кагыйдәләр

нигезендә Гариза бирүче акчалары исәбеннән башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләр генә кисүгә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән агач калдыкларын чыгару, төюү һәм алып китү эш башланганнан соң, Гариза бирүче хисабына өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Кисү эшенә якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр житештерүче аларны үз компетенцияләре чикләрендә территория хужасы һәм контроль органнары белән килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә төзәтә.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очрақларда авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә:

3.11.1. яшел үсентеләрне тәрбияләп кисү үткәрү, санитар кисүләр һәм реконструкция;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торақ һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.11.4. жиңмерелү куркынычы тудыручы авария хәлендәге (коры-сары) агачлар һәм куаклар кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очрақларда яшел үсентеләрне кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә авыл жирлегә башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация яшелләндерүе үткәрергә кирәк.

3.13. Авария, коры-сары һәм хәвеф-хәтәрсез үсентеләр 2 нче кушымта нигезендә акт нигезендә комиссияләр тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 маддәсе аналогиясе буенча, хужалык эшчәнлегә нәтижәсендә барлыкка килгән яки аны граждандан яисә юридик затка тапшырганнан соң жир кишәрлегендә табиғый рәвештә барлыкка килгән агач-куаклык аның милке булып тора, ул аңа ия, файдалана һәм үз милке белән эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.15.1. агач-куакларны рөхсәтсез кисү яки рөхсәт белән кисү, әмма рөхсәттә күрсәтелгән токымнарның участогында түгел һәм шул санда түгел;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. окольцовка кәүсә яки подсечка;

3.15.4. Үсеп килүче агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчы зарарлануы;

3.15.5. Агачларның һәм куакларның агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зарарлануы һәм башкалар;

3.15.6. Коры-сары агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7. үсә торган агачларның һәм куакларның башка зарарланулары.

3.16. Дәүләт урман фондында урнашкан агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны ябу ирекле кисү

булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять жаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл жирлегә территориясендә барлык гражданныр, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләнדרү

4.1. Компенсацион яшелләнדרү рөхсәт ителгән кисүләр, яшел үсентеләрне законсыз зарарлау яки юкка чыгару очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләнדרү якындагы сезонда, агачлар, куаклар һәм газлар утырту өчен яраклы, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләнדרү гражданнырның яисә юридик затларның мәнфәгатләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яисә юкка чыгарылган гражданнырның яки юридик затларның акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада капланырга тиеш - компенсация яшелләнדרү: юкка чыгарылган 2 коэффициенты белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызу.

5. Шәһәр төзелешә эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелешә эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны яклау таләпләрен үтәп алып барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләнדרелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре төзү һәм аларның максатчан билгеләнешенә бәйлә булмаган файдаланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшелләнדרү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшкурарлык эшчәнлегә башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкурарлык эшчәнлегә, эшкурарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру, авыл жирлегә башкарма комитеты рөхсәтеннән башка гына тыела.

6.2. Яшелләнדרелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшкурарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, янгын куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләрне зарарлауга яисә юкка чыгаруга китерергә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Административ жаваплылык }

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булып торалар.

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль
районының Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды жирләренә һәм физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге жирләргә
көрмәгән Исәнбай авыл жирлегә
территориясендә яшел үсентеләрне кисү
тәртибе турында нигезләмәгә
1 нче кушымта

Татарстан Республикасы
Әгерҗе муниципаль районының
Исәнбай авыл жирлегә
Башкарма комитеты җитәкчесенә
кемнән _____
_____

(оешманың исеме яки Ф.И.О., адресын күрсәтергә)

**Исәнбай авыл жирлегә территориясендә агач-куак үсемлекләренә чикләнгән киселешенә
ГАРИЗА**

Агач, куаклар, агач-куак үсемлекләрен кисүне рөхсәт итүгезне сорыйм (кирәкчесенә
астына сызарга), жир кишәрлегендә локальләшкән, түбәндәге урында урнашкан

_____
_____
(оешманың исеме яисә Ф.И.О. жир кишәрлегенә хокукның төрен күрсәтергә)

жирләрдә урнашкан

_____
(торак пунктна күрсәтергә)

Жир кишәрлегә түбәндәгеләр булу белән характерлана:

агачлар _____ шт.

куаклыклар _____ шт.

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән өчен түләүне
гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрне компенсацияләү өчен
башкарырга вәгдә итәм.

_____
Ф.И.О.

Дата _____

_____
(имза)

Кушымта:

1. Рөхсәт итү документлары.
2. Үсемлекләренә кисеп чыгару күздә тотыла торган яшел утыртмаларның төрен һәм санын
алган жир кишәрлегә планы.

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль
районының Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды җирләренә һәм физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге җирләргә
көрмәгән Исәнбай авыл җирлегенә
территориясендә яшел үсентеләрне кисү
тәртібе турында нигезләмәгә
2 нче кушымта

ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ КИСЕЛЕРГӘ ТИЕШЛЕ ДИП ТАЛУ ТУРЫНДА АКТ

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Исәнбай авыл җирлегенә башкарма
комитеты "___" _____ ел.

Түбәндәге составта комиссия:

1. _____
(Ф. И. О., вазыйфа)

2. _____
(Ф. И. О., вазыйфа)

3. _____
(Ф. И. О., вазыйфа)

яшел үсентеләр тикшерелде.

Тикшерү нәтиҗәләре буенча ачыкланды:

_____
_____
_____
_____
_____

Нәтиҗә: _____
_____
_____
_____

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Ф. И. О.)

2. _____
(имза) (Ф. И. О.)

3. _____
(имза) (Ф. И. О.)